

НАТАЛЯ ЄВГЕНІВНА ТВЕРДОХЛЄБОВА,

*Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра соціології та психології (аспірант);*

 <https://orcid.org/0000-0003-3139-4308>,
e-mail: natatv@ukr.net

МІСЦЕ ТРЕНІНГУ В ПСИХОЛОГІЧНОМУ СУПРОВОДІ ОСОБИСТІСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Обґрунтовано необхідність розроблення і впровадження тренінгів у рамках психологічного супроводу особистісних трансформацій майбутніх правоохоронців для оптимізації їх професійно-особистісного розвитку в процесі професійної самореалізації. Розглянуто доцільність використання тренінгових програм розвитку професійної ідентичності, формування ціннісних регуляторів поведінки та мотиваційної сфери, що сприятиме підвищенню ефективності професійної діяльності й самореалізації працівників поліції в сучасних умовах.

Ключові слова: *працівник поліції, особистісні трансформації, професійна ідентичність, ціннісна сфера, мотиваційна сфера.*

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Процес професійного становлення і самореалізації працівників поліції в наш час досить складний і суперечливий. З одного боку, стрімка динаміка соціально-економічної та політичної ситуації в країні множить і загострює різноманітні кризові явища (домінування матеріальних цінностей над моральними, деформація правосвідомості, корупція), які проникають у різні життєві контексти правоохоронців, породжуючи особистісні трансформації (зокрема, змінюється система цінностей та мотивація до роботи). З іншого боку, професійна діяльність працівників правоохоронної системи має низку особливостей, основними серед яких є: жорстка права регламентація професійної поведінки та прийнятих рішень; наявність владних повноважень, прав і обов'язків; високий ступінь відповідальності за прийняті рішення; психоемоційні перевантаження, пов'язані з дефіцитом часу, ненормованим графіком роботи, наявністю небезпеки для життя тощо. Специфіка професійної діяльності й нестабільність сучасного суспільства вимагає від працівників поліції високого рівня розвитку професійної готовності, соціально-емоційної зрілості, стійкості, відповідальності, самостійності, уміння зберігати самоконтроль, гнучкості поведінки. Недостатній розвиток цих якостей особистості перешкоджає здійсненню нею своїх функціональних обов'язків на високому професійному рівні, породжує помилки в трудовій діяльності, зумовлює

процеси професійної дезадаптації та професійної деформації особистості.

Зазначене вказує на потребу психологічного супроводу особистісних трансформацій на етапі фахової підготовки майбутніх правоохоронців. Виникає необхідність розроблення програм психологічних тренінгів у рамках психологічного супроводу для попередження та подолання можливих кризових станів і ситуацій та оптимізації професійно-особистісного розвитку, що сприятиме підвищенню ефективності професійної діяльності працівників поліції у майбутньому при виконанні професійних обов'язків і самореалізації в сучасних умовах.

Стан дослідження проблеми

У вітчизняній психології автори визначають поняття трансформації як процес розвитку характеристик, властивостей, здібностей особистості, в ході якого вона набуває цілісності, завершеності, стає професіоналом. А. К. Маркова виділяє п'ять рівнів на шляху становлення професіонала: допрофесіоналізм, професіоналізм, суперпрофесіоналізм, псевдопрофесіоналізм, післяпрофесіоналізм [1, с. 254]. У рамках рівнів професіоналізму та суперпрофесіоналізму автор звертає увагу на етапи самоактуалізації та творчого самопроекування себе, основна функція яких пов'язана з розвитком особистісного потенціалу.

На різних етапах самореалізації ціла низка компонентів професійної діяльності працівників поліції підлягає трансформації [2, с. 96].

Психологічний супровід – це галузь і сфера діяльності, що сприяють людині та суспільству у вирішенні широкого кола проблем, породжених життям людини у соціумі [3, с. 5]. Нами розглядається психологічний супровід правоохоронців у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Е. Зеєр проаналізував технологію психологічного супроводу студентів у професійній освіті. На думку дослідника, головними умовами ефективності психологічного супроводу є системність і цілеспрямованість психологічної підтримки, особистісне орієнтування на формування ситуації розвитку особистості, спрямованість психологічної підтримки на персоналізацію студентів та осіб, які надають допомогу [4].

Програми психологічного супроводу повинні бути спрямовані на розвиток, коригування та вдосконалення особистісних ресурсів, необхідних для подолання стресових і кризових ситуацій, що виникають у всіх сферах діяльності правоохоронців [5, с. 81].

Мета і завдання дослідження

Мета статті – розглянути доцільність використання тренінгових програм у рамках системи психологічного супроводу особистісних трансформацій працівників поліції України для оптимізації їх професійної діяльності.

Для досягнення поставленої мети було сформульовано такі *завдання*: 1) розглянути необхідність формування компонентів професійної діяльності правоохоронців, а саме: професійної ідентичності, що є невід'ємною частиною професійного становлення майбутніх правоохоронців; ціннісно-сміслової сфери, що сприяє оптимізації поведінки і самореалізації працівників поліції; мотиваційної сфери, що є однією з базисних у системі моральної регуляції діяльності й поведінки майбутніх професіоналів; 2) запропонувати тренінгові програми з формування і корекції особистісних трансформацій майбутніх правоохоронців у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Наукова новизна дослідження

Під час дослідження планується отримати знання про взаємозв'язок трьох тренінгових програм – розвитку професійної ідентичності; формування ціннісних регуляторів поведінки; формування мотиваційної сфери майбутніх правоохоронців – для розроблення ефективної системи психологічного супроводу особистісних трансформацій працівників поліції.

Виклад основного матеріалу

Психологічний супровід розглядається нами як цілісний процес діагностики, профі-

лактики та корекції особистісних трансформацій майбутніх правоохоронців у процесі фахової підготовки, який здійснюється в усіх сферах їх діяльності у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання (у навчальному процесі, в ході службово-професійної підготовки, під час громадської діяльності, у культурно-масових заходах, на відпочинку тощо).

У рамках комплексних програм психологічного супроводу доцільним є проведення психологічних тренінгів як практики психологічного впливу, яка ґрунтується на активних методах групової роботи, використанні своєрідних форм навчання – знань, умінь і техніки у сфері спілкування і майбутньої професійної діяльності, діагностики, профілактики та корекції. Тренінг – це сплановані й систематичні зусилля щодо модифікації або розвитку знань (умінь) і установок людини за допомогою навчання з метою досягти ефективного виконання одного або декількох видів діяльності [6, с. 15].

Визначаючи пріоритетні напрями психологічного супроводу особистісних трансформацій майбутнього правоохоронця, слід зазначити, що найважливішим із них є забезпечення умов для формування професійної ідентичності, розвитку ціннісно-сміслової сфери, а також усвідомленої мотивації та прагнень до оволодіння прийомми розвитку, вдосконалення, самовдосконалення і самоактуалізації.

Суттєвим чинником попередження особистісних і професійних криз правоохоронців є сформована професійна ідентичність, яка є невід'ємною частиною їх професійного становлення. У сучасних дослідженнях професійна ідентичність виокремлюється як основний критерій професійного розвитку особистості та базова характеристика суб'єкта праці. В контексті нашого дослідження цікавим є визначення рівнів професійної ідентичності особистості. На думку Д. О. Александрова та О. А. Левенця, рівень ідентичності зводить систему переконань і цінностей у самовідчуття та вказує, з якою особистісною роллю пов'язана проблема чи результат [7, с. 123].

Т. Березіна виокремлює три основні етапи формування у студентів професійної ідентичності:

1) первинний вибір, коли студенти вперше знайомляться з професійною спільнотою, навіть не приміряючись до неї; відбувається формування ціннісного ставлення до обраної професії;

2) підтвердження первинного вибору чи відмова від нього. На цьому етапі можуть суттєво змінюватися професійні уподобання та

наміри, що нерідко призводить до розчарування у своєму професійному виборі або, навпаки, до впевненості у ньому;

3) реалізація первинного вибору в діяльності. На цьому етапі відбувається перехід до ототожнення себе зі своєю професійною діяльністю, входження у професійну спільноту, усвідомлення своєї професійної самостійності [8, с. 27].

Отже, професійна ідентичність виявляється в усвідомленні себе представником вибраної професії та є підґрунтям для професійної самореалізації правоохоронців. Важливим чинником її розвитку є процес навчання, соціальне оточення та цінності, які прищеплюються майбутнім правоохоронцям ще на етапі здобуття освіти.

Метою проведення тренінгової програми розвитку професійної ідентичності правоохоронців є створення умов для усвідомлення майбутніми правоохоронцями особистісних професійних можливостей та визначення шляхів професійного зростання; аналіз та розвиток професійно важливих якостей; формування позитивного ставлення до суб'єктів правових відносин, розвиток вміння знаходити та приймати правильні рішення [9, с. 65].

Основними завданнями тренінгу є:

1) розвиток навичок особистої ефективності у сфері самопрезентаційної поведінки майбутніх правоохоронців як представників публічної та комунікативної професії та формування навичок дійової комунікації з різними категоріями осіб;

2) розвиток умінь вирішувати проблеми та приймати рішення, наполегливості, впевненості в собі, креативності мислення; самоуправління, прийняття професійного середовища та усвідомлення себе як частини цього середовища;

3) оволодіння способами регуляції емоційних станів, розвиток вольової сфери особистості, готовності до діяльності в екстремальних умовах професійної діяльності правоохоронця;

4) апробування стратегії ефективною поведінки в складних, конфліктних ситуаціях професійної діяльності та розвиток умінь врівноважено приймати рішення в оперативно-службових ситуаціях.

Тренінг розраховано на чотири цільові групи: курсанти першого, другого, третього і четвертого курсів навчання.

Тренінг складається з п'яти блоків:

1. Вступ, самопрезентація та експрес-діагностика.

2. Розвиток професійної ідентичності на когнітивному рівні.

3. Розвиток професійної ідентичності на мотиваційно-ціннісному рівні.

4. Розвиток професійної ідентичності на афективному рівні.

5. Розвиток професійної ідентичності на поведінковому рівні.

Таким чином, адекватна професійна ідентичність працівника поліції забезпечується поетапним накопиченням знань, умінь та навичок, розумінням значущості своєї професійної діяльності, професійними намірами, задоволеністю професією.

Цінності є визначальними для професійного й особистого життя людини. Вони регулюють загальну активність і визначають вектори поведінки та діяльності людини. Тому в межах програми психологічного супроводу особистісних трансформацій поліцейських доцільно використовувати тренінгові програми, спрямовані на розвиток і формування системи цінностей.

Ціннісні регулятори поведінки майбутніх правоохоронців – це система цінностей особистості, яка утворює змістовну сторону її спрямованості та виконує функцію регуляції поведінки [10, с. 13]. Формування ціннісних регуляторів поведінки відбувається під впливом низки умов внутрішнього та зовнішнього характеру. Особливе значення в цьому процесі належить специфічним умовам навчання закладу вищої освіти системи МВС.

Тренінг формування ціннісних регуляторів поведінки майбутніх правоохоронців спрямований на удосконалення ціннісної сфери особистості правоохоронців, що зрештою буде сприяти оптимізації їх поведінки та самореалізації в таких сферах життєдіяльності, як професія, сімейне життя, взаємовідносини, захоплення.

Тренінгова програма розрахована на три цільові групи: майбутні правоохоронці першого, другого та третього курсів навчання.

Діагностично-адаптаційний тренінг (етап первинної психопрофілактики) спрямований на діагностику процесів саморегуляції поведінки та ціннісної сфери особистості майбутніх правоохоронців, адаптацію курсантів першого курсу до нових умов життя, навчання й несення служби та сприяє переоцінці системи цінностей і переконань, якими керувались першокурсники до навчання у закладі вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Головними завданнями діагностично-адаптаційного тренінгу є:

1) психодіагностика процесів регуляції поведінки й ціннісної сфери особистості майбутніх правоохоронців першого курсу навчання;

2) розвиток позитивної «Я-концепції», уявлень про власні психологічні можливості, потреби, інтереси, цінності.

Тренінг «Перетворення» має метою розвиток соціально-психологічної компетентності особистості, тобто здатності майбутніх правоохоронців другого курсу навчання ефективно взаємодіяти з людьми; присвоєння системи цінностей майбутній професійній діяльності. Головні завдання тренінгу «Перетворення»:

1) розуміння системи цінностей майбутньої професійної діяльності;

2) корекція та розвиток комунікативних навичок; опанування прийомами декодування психологічних повідомлень, що йдуть від оточуючих людей і груп;

3) розвиток інтелектуально-вольових компонентів особистості;

4) розвиток внутрішньої саморегуляції на когнітивному, емоційно-вольовому й поведінковому рівнях.

Метою тренінгу «Трансформація та закріплення» є становлення професійної самосвідомості й особистісні зміни на основі нових цінностей; вибудовування у майбутніх правоохоронців третього курсу навчання власної ієрархії цінностей. Головні завдання тренінгу «Трансформація та закріплення»:

1) вибудовування власної ієрархії цінностей третьокурсників та особистісні зміни на основі нових цінностей;

2) розвиток активної соціально-психологічної позиції учасника тренінгу, тобто здатності третьокурсників здійснювати суспільно значущі перетворення у сфері міжособистісних відносин;

3) підвищення психологічної культури як істотного аспекту всебічного розвитку особистості.

Трансформації ціннісно-сислової сфери особистості охоплюють змістовно-сислові та динамічно-мотиваційні зміни, а також зміни внутрішніх зв'язків і відносини між різнорівневими компонентами й параметрами, що визначають рівень особистісної стійкості та професійної надійності правоохоронців. У цьому контексті мотиваційний компонент пов'язаний з усвідомленням стимулів трудової діяльності, співвідношенням зовнішніх і внутрішніх факторів регуляції поведінки в умовах професійної діяльності.

В. Л. Погрібна (Лапшина) виокремлює професійну мотивацію як спонування, що викликає активність особистості та визначає її спрямованість щодо майбутньої професії [11, с. 315]. Вона ж виділяє три основні типи професійної мотивації: цільову (адекватну й умо-

вно адекватну) мотивацію; супутню (ситуативну) мотивацію; контрмотивацію [12, с. 129]. Формування професійної мотивації відбувається під впливом різних факторів зовнішнього (вплив сім'ї, колективу, засобів масової інформації, системи профорієнтаційної роботи, психологічного супроводу) і внутрішнього (особистісні трансформації) характеру.

Формування мотивації досягнення, тобто потреби людини домагатися успіху, активно відбувається під час здобування професійної освіти. Мотивація досягнення виявляється як прагнення реалізації та підвищення рівня власних можливостей. Особи з високим рівнем мотивації досягнення відрізняються такими рисами, як наполегливість у досягненні поставлених цілей; незадоволеність досягнутим; схильність сильно захоплюватися обраною справою; відчуття радості від здобутих успіхів; незадоволеність легким успіхом; відсутність духу нездорової конкуренції; готовність прийняти допомогу й надати її іншим [13, с. 80–81].

Зазначені характеристики є орієнтиром для створення усталеної мотивації досягнення, необхідної для професійного формування майбутнього працівника поліції.

Мотиваційна сфера професійної діяльності не зводиться виключно до детермінації виконання певних професійних обов'язків. Вона є ієрархічною системою, в яку входять у складному взаємозв'язку з прямими спонукачами професійної активності (мотивами, цілями, установками) непрофесійні спонування і цілі – психічного самозбереження та особистого розвитку, відновлення енергетичних ресурсів організму, досягнення соціального статусу тощо. Мотиваційна сфера професійної діяльності виконує низку функцій:

– спонукаюча – потреба в певному виді професійної діяльності, активізація її виконання;

– направляюча – визначає вибір і характер мети у професійній діяльності;

– регулююча – визначає ієрархію ціннісних орієнтацій, зміст і співвідношення мотивів професійної діяльності, рівень і послідовність проявів різних видів діяльності [14, с. 16].

Під час навчання у курсантів формується та розвивається готовність до ефективних дій у складних, ризиконебезпечних ситуаціях. Курсантів навчають методів саморегуляції та регуляції власної поведінки: самопереконавання, самонаказу, самосхвалення, самоаналізу, концентрації уваги на розв'язанні завдання, а не на кінцевому результаті, усунення зовнішніх ознак емоційної напруженості. Розвиток

готовності до діяльності починається з постановки мети на основі потреб і мотивів та усвідомлення поставленого перед суб'єктом завдання. Найбільш суттєвим показником такої готовності є цілеспрямована мобілізованість психічних процесів для подолання перешкод і досягнення результату. Постановка і реалізація мети є важливим компонентом розвитку особистості, оскільки саме в цьому реалізується здатність людини до надситуативної активності. Цілепокладання у професійній діяльності включає цілеутворення (породження нових цілей) та цілереалізацію. Мотивація виступає поєднуваною ланкою між істинними цілями, ідеалами, переконаннями особистості курсанта та його діями, вчинками, рішеннями, які він приймає.

Отже, мотивація правоохоронців відображає ті стимули, які впливають на зміну їхньої поведінки. Слід зазначити, що інколи мотивація правоохоронців може мати негативний характер, і в їхній свідомості можуть домінувати корисливі та інші неналежні мотиви до професійної діяльності. Зміни в мотивації можуть відбуватися по вертикалі через усвідомлення людиною бажаних для суспільства і прийнятних для себе мотивів (наприклад, у сучасному суспільстві значно зросли мотиви матеріальної забезпеченості). Також зміни мотивації можуть відбуватися по горизонталі, коли в результаті включення людини в нові види діяльності та взаємодії з іншими людьми випробовуються на істинність старі мотиви, а також з'являються нові мотиви та цілі.

У процесі вивчення мотивації майбутніх правоохоронців, а також впливаючи на неї, можна коригувати дії при здійсненні особистістю професійної діяльності. Проте питанням розроблення тренінгових програм формування мотиваційної сфери майбутніх правоохоронців у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання належної уваги приділено не було.

Комплексна програма психологічного супроводу формування мотивації майбутніх правоохоронців включає тренінг, метою якого є активація мотиваційної сфери особистості курсантів, формування системи навичок цілепокладання та кар'єрного планування. Основними завданнями тренінгу є:

1) мотивування учасників тренінгу до розвитку знань, умінь і навичок з метою підвищення ефективності професійної діяльності. Засвоєння поняття професійної ролі, усвідомлення того, що професія правоохоронця вимагає виконання певної професійної ролі, завдяки якій полегшується процес досягнення професійного успіху;

2) розвиток інтересу до професії, мотивації досягнення професійного успіху;

3) розвиток цілеспрямованості, уміння планувати кар'єру, відповідальності за процес і результат праці.

Тренінг розраховано на три цільові групи: курсанти другого, третього і четвертого курсів навчання. Тренінг складається з трьох блоків:

1. Формування життєвих і професійних цінностей.

2. Розвиток професійної мотивації, домінуючих мотивів.

3. Цілепокладання у життєвій та професійній сферах.

Запропоновані нами тренінги включають в себе такі традиційні методи: вправи, рольові ігри, дискусії, які застосовуються в рамках методів групового вирішення проблем, моделювання ситуацій, методи зворотного зв'язку та рефлексії тощо.

Ефективність запропонованих тренінгів у рамках психологічного супроводу майбутніх правоохоронців досягається завдяки:

– фаховій спрямованості змісту тренінгових програм, які орієнтовані на формування у курсантів професійного образу «Я», ефективних моделей професійної поведінки, розвиток необхідних професійних когніцій та емоційного ставлення до себе й об'єктів професійної діяльності, професійних компетенцій та особистісну ідентифікацію з обраною професією;

– оволодінню прийомами формування компетенцій через ігрові компоненти, технікою активного спілкування та слухання;

– активації пізнавальної, мотиваційної, емоційної та поведінкової сфер особистості курсантів через їх емоційне включення у тренінговий процес за допомогою спеціально підібраних тренінгових вправ;

– утриманню учасників тренінгу в суб'єкт-суб'єктних відносинах; управлінню соціально-психологічними феноменами групової динаміки (конкуренція, напруженість, конфлікти, опірність тощо);

– формуванню умов для самовизначення індивідуального сценарію професійної поведінки; забезпеченню безпечної атмосфери для засвоєння нових знань і навичок, доброзичливому та поважному ставленню до учасників, підтримці;

– використанню поетапного, блокового способу організації тренінгових занять, чергуванню індивідуальних і групових способів організації взаємодії учасників тренінгу.

Висновки

Таким чином, спираючись на наявні дослідження, зазначимо, що професійна діяльність

працівників поліції в сучасному суспільстві викликає особистісні трансформації, які суттєво впливають на особливості їх професійної самореалізації.

Результатом впровадження психологічних тренінгів у рамках програми психологічного супроводу особистісних трансформацій майбутніх правоохоронців повинні стати домінування наявності практичного досвіду в процесі професійної самореалізації, форму-

вання себе як професіонала, становлення професійної самосвідомості та особистісні зміни на основі сформованої професійної ідентичності, нових цінностей, мотиваційного потенціалу. Подальшими *перспективами* дослідження є впровадження поданих психологічних тренінгів у рамках психологічного супроводу майбутніх працівників поліції у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Список бібліографічних посилань

1. Маркова А. К. Психология профессионализма. М. : Междунар. гуманитар. фонд «Знание», 1996. 312 с.
2. Твердохлебова Н. Е. Анализ компонентов деятельности правоохранителей, подлежащих трансформации в процессе их профессиональной самореализации. *Педагогическое мастерство = Pedagogik mahorat = Pedagogical skill*. 2017. № 4. С. 94–99. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/38869/1/Pedagogik_mahorat_2017_4_Tverdokhlebova_Analiz_komponentov.pdf (дата звернення: 28.11.2018).
3. Мацегора Я. В., Воробйова В. А., Колесніченко О. С., Приходько І. І. Психологічний супровід військовослужбовців, які виконують службово-бойові завдання в екстремальних умовах : метод. рек. Харків : Нац. акад. Нац. гвардії України, 2015. 68 с.
4. Зеер Э. Ф. Психология профессий. М. : Академ. проект ; Екатеринбург : Деловая кн., 2003. 336 с.
5. Твердохлебова Н. Е. Психологічний супровід процесу становлення професійної ідентичності правоохоронців. *Virtus*. 2018. № 26. С. 79–82.
6. Бакли Р., Кэйпл Дж. Теория и практика тренинга. СПб. : Питер, 2002. 352 с.
7. Александров Д. О., Левенец О. А. Психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності працівників міліції. Ч. 7: Тренінгові технології формування професійно значущих якостей працівника ОВС : навч.-метод. посіб. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. 127 с.
8. Березина Т. С. Становление профессиональной идентичности педагога. *Педагогическое образование и наука*. 2008. № 7. С. 24–27.
9. Макарова О. П., Мілорадова Н. Е., Ларіонов С. О. Психологічний супровід розвитку професійної ідентичності правоохоронців на етапі фахової підготовки : навч.-метод. посіб. Харків : Вид. Бровін О. В., 2018. 122 с.
10. Мілорадова Н. Е., Бречка Д. М., Доценко В. В. Психологічний супровід формування ціннісних регуляторів поведінки майбутніх правоохоронців : навч.-метод. посіб. Харків, 2017. 116 с.
11. Погрібна В. Л. Професійна мотивація юриста: теоретичні та емпіричні виміри. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2013. № 2 (16). С. 314–321.
12. Лапшина В. Л. Професіоналізм в діяльності органів внутрішніх справ: проблеми теорії та практики : підручник. Харків : Вид. Вапнярчук Н. М., 2005. 224 с.
13. Погрібна В. Л. Соціологія професіоналізму : монографія. Київ : ЦУЛ, 2009. 334 с.
14. Мілорадова Н. Е., Шеховцова Е. В., Федоренко О. І., Доценко В. В. Тренінг розвитку професійних настановлень майбутніх правоохоронців : навч.-метод. посіб. Харків : ХНУВС, 2015. 120 с.

Надійшла до редколегії 03.12.2018

ТВЕРДОХЛЕБОВА Н. Е. МЕСТО ТРЕНИНГА В ПСИХОЛОГИЧЕСКОМ СОПРОВОЖДЕНИИ ЛИЧНОСТНЫХ ТРАНСФОРМАЦИЙ РАБОТНИКОВ ПОЛИЦИИ

Обоснована необходимость разработки и внедрения тренингов в рамках психологического сопровождения личностных трансформаций будущих правоохранителей для оптимизации их профессионально-личностного развития в процессе профессиональной самореализации. Рассмотрена целесообразность использования тренинговых программ развития профессиональной идентичности, формирования ценностных регуляторов поведения и мотивационной сферы с целью повышения эффективности профессиональной деятельности и самореализации сотрудников полиции в современных условиях.

Ключевые слова: *работник полиции, личностные трансформации, профессиональная идентичность, ценностная сфера, мотивационная сфера.*

TVERDOKHLIEBOVA N. YE. THE PLACE OF TRAININGS IN PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF PERSONAL TRANSFORMATIONS OF POLICE OFFICERS

The necessity of the development and implementation of trainings in the framework of psychological support of personal transformations of future law enforcement officers for the optimization of their professional and personal development in the process of professional self-actuating has been substantiated.

The author convinces that the essential factor of prevention of personal and professional crises of law enforcement officers is the formed professional identity, which is an integral part of their professional formation. The development of the value sphere of the personality of law enforcement officers helps to optimize their behavior and self-actuating in such spheres of life as occupation, family life, relationships, hobbies. The motivational component is one of the basic in the system of moral regulation of the activities and behavior of professionals and provides a positive attitude to the chosen kind of professional activity, the desire for self-actuating and achievements, moral and professional settings and interests. Motivation acts as a connecting link between true goals, ideals, beliefs of the personality of a cadet and actions, deeds, decisions that he takes.

The psychological support is considered by the author as an integral process of diagnosis, prevention and correction of personal transformations of future law enforcement officers in the process of vocational training, which is carried out in all spheres of their activity in higher educational institutions with specific learning conditions. Trainings as a practice of psychological influence are based on active methods of group work, the use of peculiar forms of learning – knowledge, skills and techniques in the field of communication and future professional activities, diagnosis, prevention and correction.

The author has studied the expediency of using training programs for the development of professional identity, the formation of value regulators of behavior and the motivational sphere of future law enforcement officers in higher educational institutions with specific learning conditions that will increase the efficiency of professional activity and self-actuating of police officers in modern conditions.

Keywords: *police officer, personal transformations, professional identity, value sphere, motivational sphere.*